

เอกสารเลขที่ SK-PHA-QP-21		
เรื่อง งานบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสุโขทัย		
ฉบับที่ 1 :	วันที่บังคับใช้	หน้าที่ 1 ใน 6
จัดทำโดย คณะกรรมการระบบการยาและความปลอดภัยด้านยา		วันที่ พฤศจิกายน 2566
ทบทวนโดย..... (นายสุพร กุละพัฒน์)	ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการระบบยาฯ	วันที่ พฤศจิกายน 2566
อนุมัติโดย..... (นายมานิช อู่ฉิมพงษ์)	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสุโขทัย	วันที่ พฤศจิกายน 2566

สารบัญ

ตอนที่	หัวข้อ	หน้า
1.0	วัตถุประสงค์	2
2.0	ขอบเขต	2
3.0	คำจำกัดความ	2
4.0	ความรับผิดชอบ	3
5.0	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	4
6.0	ผู้รับผิดชอบ	6
7.0	เกณฑ์การประเมิน	7
8.0	แนวทางการพัฒนา	7
9.0	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
10.0	ภาคผนวก	8

แบบบันทึกประวัติการแก้ไขปรับปรุงเอกสาร

คู่มือ/เอกสาร/วิธีปฏิบัติฉบับนี้			เหตุผลในการปรับเปลี่ยน/ปรับปรุงคู่มือ/เอกสาร/ระเบียบปฏิบัติ						เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ	
คู่มือ/เอกสาร/ระเบียบปฏิบัติใหม่	ปรับปรุงรูปแบบ Re Formatted	ปรับปรุงใหม่ Revised	แก้ไข/เพิ่มเติม ข้อความที่จำเป็น	แก้ไขให้สอดคล้องกับ Gen 5	ปรับเปลี่ยนกฎระเบียบ	มีความเสี่ยง	เป็นความรู้/วิทยาการใหม่	เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน	Yes	No
✓										
การปรับปรุงแก้ไข แนวทางการปฏิบัติ เรื่อง งานบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก ฉบับนี้จะปรับเปลี่ยน/ปรับปรุงแก้ไขทุกปี หรือเมื่อมีความจำเป็น										
วัน / เดือน / ปีที่สร้างครั้งแรก : มกราคม 2567										
วัน / เดือน / ปีที่แก้ไข (ครั้งที่.....1....) : -										
วัน / เดือน / ปีที่เผยแพร่ :										
การจัดเก็บ (แฟ้มเอกสาร : Computer) :										

อ้างอิง	เอกสารเลขที่ SK-PHA-QP-21 เรื่อง งานบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสุโขทัย	
ฉบับที่ 1 :	วันที่บังคับใช้	หน้าที่ 2 ใน 6
1.0 วัตถุประสงค์ 1.1 เพื่อค้นหา เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาจากการใช้ยา (Drug Related Problems) ที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้ว รวมทั้งให้คำแนะนำปรึกษาข้อมูลด้านยาแก่ทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อช่วยในการวางแผนการรักษาแก่ผู้ป่วย 1.2 เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถใช้ยาได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการรักษา รวมถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 2.0 ขอบเขต งานบริหารเภสัชกรรมผู้ป่วยนอกให้คำแนะนำปรึกษาและแก้ไขปัญหาการใช้ยา โดยจะแบ่งการบริหาร ดังนี้ 2.1 งานบริหารเภสัชกรรมคลินิกเฉพาะโรค - คลินิกโรคเบาหวาน - คลินิกยาต้านการแข็งตัวของเลือด - คลินิก Heart Failure - คลินิกวัณโรค - คลินิก Daycare - คลินิกโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง - คลินิกโรคหอบหืด - คลินิกจิตเวช - คลินิกกัญชาทางการแพทย์ - คลินิกประคับประคอง - คลินิกโรคไตเรื้อรัง 2.2 งานประสานและเปรียบเทียบรายการยาของผู้ป่วย (Medication Reconciliation) 2.3 งานประเมินและติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction Monitoring) 2.4 งานให้คำแนะนำการใช้ยาที่มีเทคนิคพิเศษสำหรับผู้ป่วยรายใหม่หรือผู้ป่วยที่มีปัญหาจากการใช้ยา 2.5 งานให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาจากการใช้ยาอื่นๆ เช่น ผู้ป่วยไม่ให้ความร่วมมือจากการใช้ยา 3.0 คำจำกัดความ 3.1 การบริหารทางเภสัชกรรม หมายถึง ความรับผิดชอบของเภสัชกรโดยตรงที่มีต่อการใช้ยาของผู้ป่วย เพื่อให้ได้ผลการรักษาที่ถูกต้องตามที่ต้องการ (หายจากโรค บำบัดหรือบรรเทาอาการ ชะลอหรือยับยั้งการดำเนินของโรค และป้องกันโรค) และเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย¹⁻² 3.2 ปัญหาที่เกี่ยวข้องยา (Drug related problems: DRPs) หมายถึง เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยเมื่อใช้ยาในการรักษา และส่งผลกระทบหรือมีแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อผลการรักษาด้วยยาที่ต้องการ³ 3.3 ความคลาดเคลื่อนทางยา (Medication Error) หมายถึง เหตุการณ์ใดๆ ที่ป้องกันได้ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหรือนำไปสู่การใช้ยาที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย ขณะที่ยาอยู่ในความควบคุมของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ		

อ้างอิง	เอกสารเลขที่ SK-PHA-QP-21 เรื่อง งานบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสุโขทัย	
ฉบับที่ 1 :	วันที่บังคับใช้	หน้าที่ 3 ใน 6

4.0 ความรับผิดชอบ

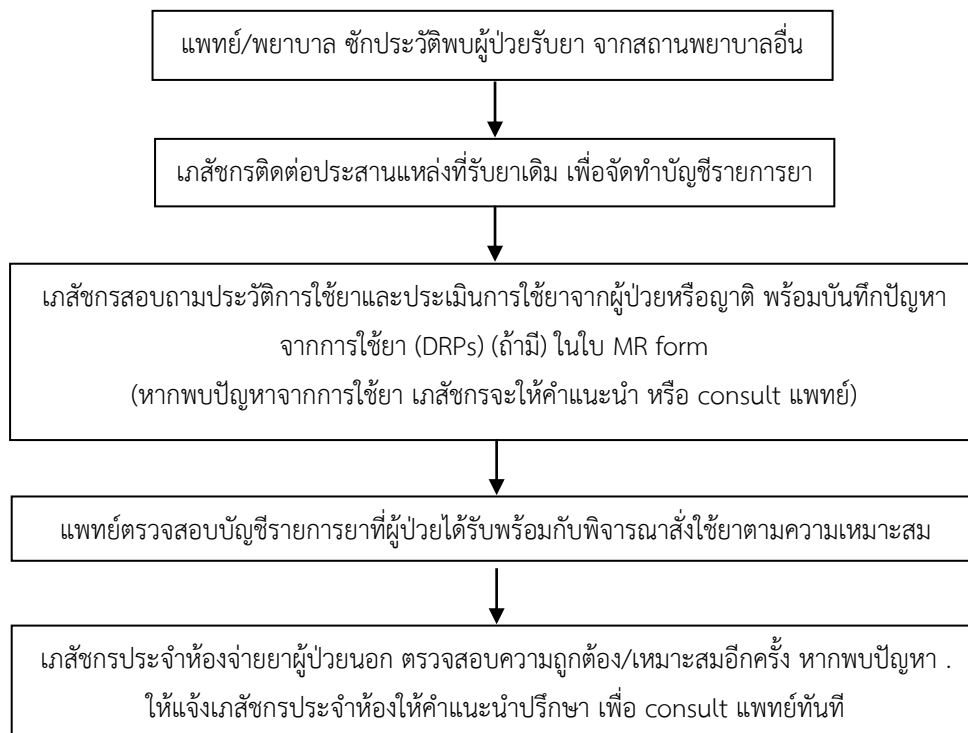
ลำดับ	บุคลากร	บทบาทความรับผิดชอบ
1	แพทย์	วินิจฉัย/สั่งจ่ายยา และหากพบผู้ป่วยที่มีปัญหาจากการใช้ยา จะประสานงานกับเภสัชกร เพื่อให้เภสัชกรแนะนำการใช้ยาแก่ผู้ป่วย
2	เภสัชกร	ให้การบริหารทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วย ค้นหาและแก้ไข้ปัญหาที่เกิดจากการใช้ยา รวมทั้งส่งต่อข้อมูลแก่สหสาขาวิชาชีพโดยการบันทึก pharmacist's note
3	พยาบาล	ซักประวัติและคัดกรองผู้ป่วย หากพบผู้ป่วยที่มีปัญหาจากการใช้ยา จะประสานงานกับเภสัชกร เพื่อให้เภสัชกรแนะนำการใช้ยาแก่ผู้ป่วย

5.0 ขั้นตอนการปฏิบัติ

5.1 งานบริหารเภสัชกรรมคลินิกเฉพาะโรค

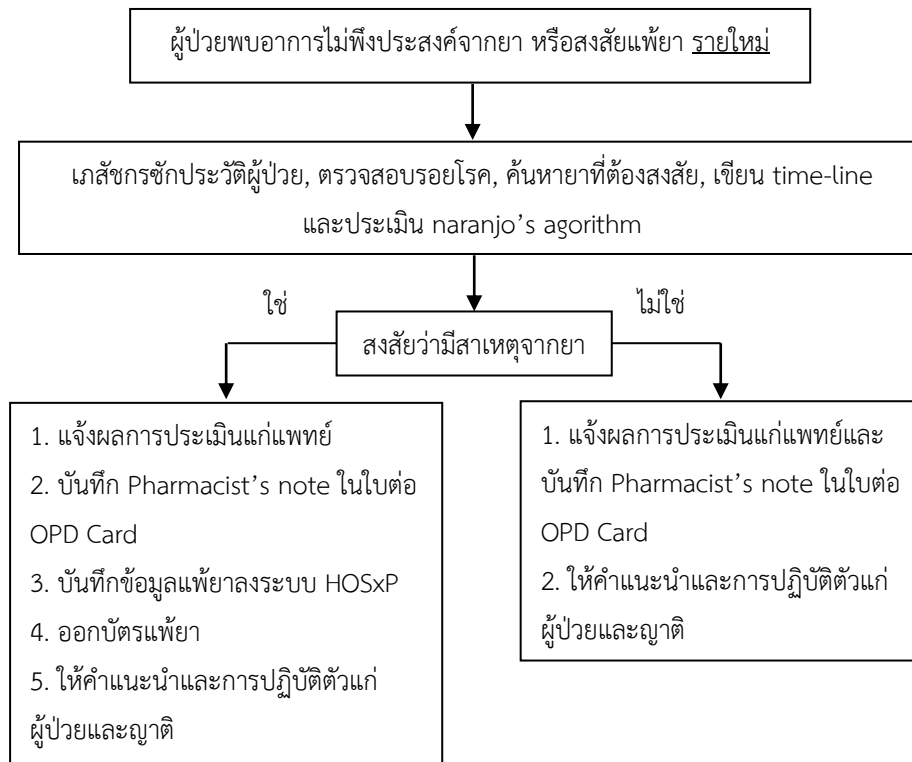
เภสัชกรประจำคลินิกจะค้นหาปัญหาที่เกี่ยวกับการใช้ยาในผู้ป่วยเฉพาะราย และหาแนวทางแก้ไข้ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่ การบริหารทางเภสัชกรรม ได้แก่ การให้คำแนะนำปรึกษาการใช้ยา การประเมินการใช้ยาเทคนิคพิเศษ การแนะนำการใช้ยาในผู้ป่วยรายใหม่ การติดตามการใช้ยาและค่าทางห้องปฏิบัติการ

5.2 งานประสานและเปรียบเทียบรายการยาของผู้ป่วย (Medication Reconciliation)

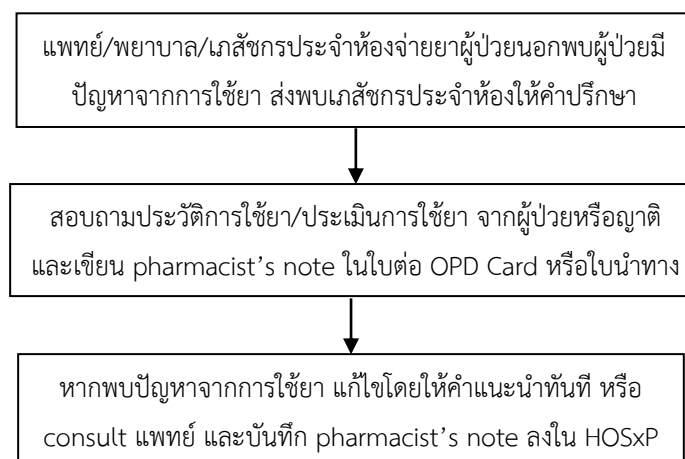

อ้างอิง	เอกสารเลขที่ SK-PHA-QP-21 เรื่อง งานบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสุโขทัย	
ฉบับที่ 1 :	วันที่บังคับใช้	หน้าที่ 4 ใน 6

5.3 งานประเมินและติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction Monitoring)

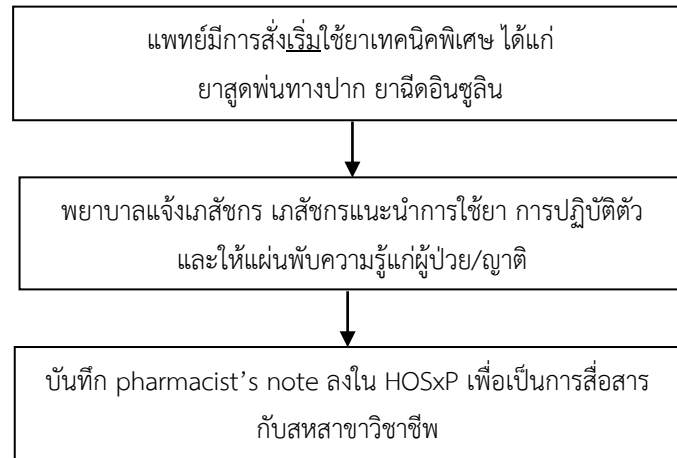

5.4 งานให้คำแนะนำการใช้ยาที่มีเทคนิคพิเศษสำหรับผู้ป่วยรายใหม่หรือผู้ป่วยที่มีปัญหาจากการใช้ยา กรณีผู้ป่วยรายเก่า มีปัญหาจากการใช้ยา

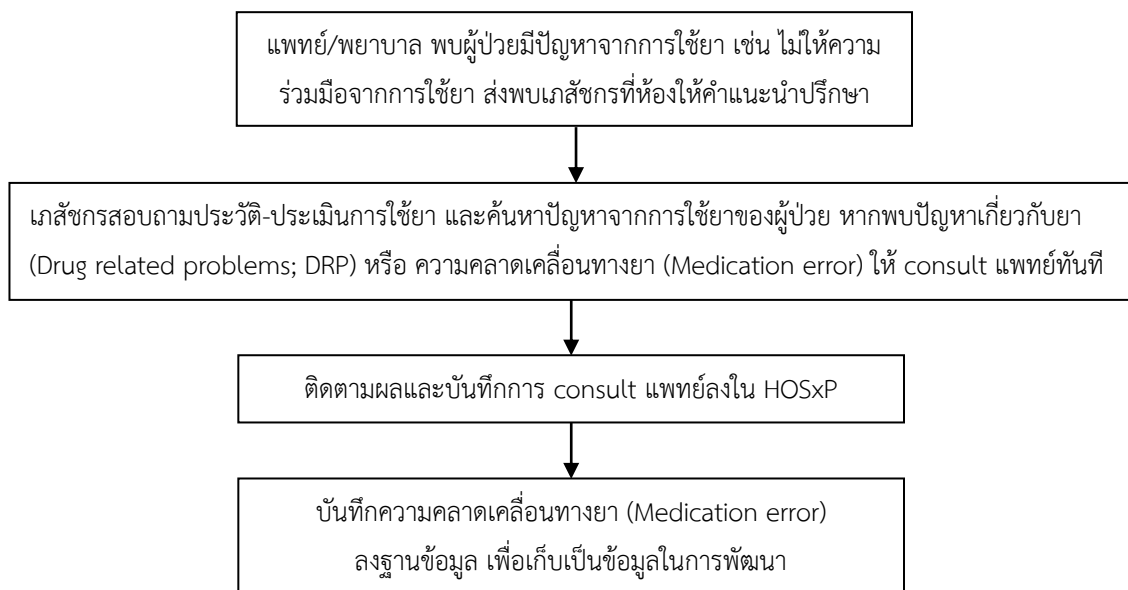

อ้างอิง	เอกสารเลขที่ SK-PHA-QP-21 เรื่อง งานบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสุโขทัย	
ฉบับที่ 1 :	วันที่บังคับใช้	หน้าที่ 5 ใน 6

กรณีผู้ป่วยรายใหม่

5.5 งานให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาจากการใช้ยาอื่นๆ

6.0 ผู้รับผิดชอบ

เภสัชกร เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ติดตามการดำเนินงาน เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้ง ประสานงานกับแพทย์และบุคลากรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาและวางแผนกระบวนการในการทำงานต่อไป

อ้างอิง	เอกสารเลขที่ SK-PHA-QP-21 เรื่อง งานบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสุโขทัย	
ฉบับที่ 1 :	วันที่บังคับใช้	หน้าที่ 6 ใน 6
7.0 แนวทางการพัฒนา 7.1 ประสานกับทีมสหสาขาวิชาชีพเรื่องแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ของงานบริหารเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก 7.2 กำหนดให้มีการบันทึกการบริหารเภสัชกรรมในระบบ HOSxP เพื่อเป็นการส่งต่อข้อมูลแก่สหสาขาวิชาชีพ 7.3 ประสานกับทีม IT ให้สามารถดึงข้อมูลผู้ป่วยเพื่อมาประเมินผลการทำงานได้ 8.0 เอกสารอ้างอิง/เอกสารที่เกี่ยวข้อง 1. เฉลิมศรี ภูมิมางกูร. ปรัชญาของการบริหารทางเภสัชกรรมปฏิบัติ. ใน: เฉลิมศรี ภูมิมางกูร, กฤตติกา ตัญญาแสนสุข, บรรณาธิการ. โอสถกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร: นิเวศน์มิตร การพิมพ์; 2547. หน้า 1-19. 2. ปรีชา มณฑาทิกุล. การให้การบริหารทางเภสัชกรรมอย่างเป็นระบบ. ใน: เฉลิมศรี ภูมิมางกูร, กฤตติกา ตัญญาแสนสุข, บรรณาธิการ. โอสถกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร: นิเวศน์มิตร การพิมพ์; 2547. หน้า 35-56. 3. Cipolle RJ, Strand LM, Morley PC. Pharmaceutical care practice. New York: McGraw-Hill; 1998. p. 1-120		